

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут філології

Кафедра світової літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій Жильцов
« 02 » 09 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української і зарубіжної літератури для студентів

спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Київ – 2020

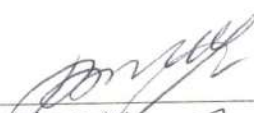
Розробники: *Н. А. Блохіна*, старший викладач кафедри української літератури і компаративістики;
Т. А. Динниченко, старший викладач кафедри світової літератури, кандидат філологічних наук.

Викладачі: *Н. А. Блохіна*, старший викладач кафедри української літератури і компаративістики
Т. А. Динниченко, старший викладач кафедри світової літератури, кандидат філологічних наук.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури та компаративістики та кафедри світової літератури

Протокол від 30 вересня 2018 року № 1

Завідувач кафедри

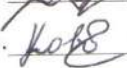
 (професор О.О. Бровко)
 (підпис) (прізвище та ініціали)
 (професор Ю.І. Ковбасенко)
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 05 вересня 2018 р.
 Гарант освітньої програми (д-р н. соц. ком., О.В. Воскобойнікова-Гузєва)

Робочу програму перевірено
 _____ 2018 р.

Заступник директора Інституту філології
 з науково-методичної та навчальної роботи

 (Заяць Л.І.)

Пролонговано:
 на 2019/2020 н.р. (Ю.І. Ковбасенко) «29» 08 2019 р., протокол № 1
 на 2020/2021 н.р. (Ю.І. Ковбасенко) «02» 09 2020 р., протокол № 1
 на 20__/20__ н.р. _____ («__»__ 20__ р., протокол №__
 на 20__/20__ н.р. _____ («__»__ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна		заочна
Історія української та зарубіжної літератури			
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120		
Курс	1		
Семестр	1	2	
Кількість змістових модулів з розподілом	1	3	
Обсяг кредитів	1	3	
Обсяг годин, у тому числі:	30	90	
Аудиторні	14	42	
Модульний контроль	2	6	
Семестровий контроль	-	-	
Самостійна робота	14	42	
Форма семестрового контролю	залік		

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – розкрити закономірності розвитку національної та світової літератури у контексті розвитку історико-літературного процесу, національну своєрідність літератури України, Америки, художні особливості творчості визначних письменників.

Завдання курсу:

- формування уявлень про соціокультурні та економічні чинники розвитку європейських країн у зазначений період;
- аналіз та інтерпретація найвизначніших художніх творів зазначеного періоду;
- виявлення художніх домінант стилів епох індивідуальних стилів письменників;
- розвиток умінь роботи з літературознавчими джерелами;
- закріплення і поглиблення теоретичних знань, які складають основу курсу, зокрема, маньєризм, бароко, класицизм, рококо, сентименталізм, преромантизм, романтизм, реалізм та ін.

Програмні компетентності

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК-12	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК-2	Здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв.
	ФК-5	Здатність створювати чітку, стислу та точну управлінську документацію відповідно до чинних стандартів.
	ФК-6	Здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.

3. Програмні результати

Результати навчання	RH5	Узагальнювати, аналізувати і синтематизувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та використанням.
	RH10	Кваліфіковано використовувати типові комп'ютерне та офісне обладнання.
	RH11	Здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань.
	RH14	Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію українською мовою та однією з іноземних мов.

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт								
		Усього	Аудиторних					Самостій-		М-контроль
			Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	на		
								робота	Семест.	
Змістовий модуль 1. Історія української літератури кінця XX – початку XXI ст.										
1	Розвиток новітньої української літератури. Явище постмодернізму.		2					3		
2	Український поетичний авангард кінця XX ст. Літературні угруповання кінця XX – початку XXI століття.		2	2				4		
3	Жанрово-стильова різноманітність новітньої української прози. Прозові школи.		2	2				4		
4	Новітня драматургія. Жанрове розмаїття сучасної української драматургії. Пошуки молодих драматургів.		2	2				3		
Разом		30	8	6				14		2
Змістовий модуль 2. Історія зарубіжної літератури Античної доби, Середньовіччя та Відродження										
5	Література Давньої Греції і Риму		2	2				7		
6	Література Середньовіччя і Відродження		2	2				7		
Разом		24	4	4				14		2
Змістовий модуль 3. Історія зарубіжної літератури XVII – XIX ст.										
7	Література XVII-XVIII ст.		2	2				7		
8	Література доби романтизму (перша пол. XIX ст.)		2	2						
9	Література доби реалізму (друга пол. XIX ст.)		2	2				7		
Разом		28	6	6				14		2
Змістовий модуль 4. Історія зарубіжної літератури XX століття										

10	Літературні напрями межі XIX-XX ст.: натуралізм, імпресіонізм, символізм		2	2						
11	Модернізм як світосприйняття та художній напрям. Авангардистські течії. «Срібна доба» російської поезії		2	2	2					
12	Європейська драма XX ст.		2	2				7		
13	Література середини і другої половини XX ст. (екзистенціалізм, «новий» роман)		2	2						
14	Постмодернізм як культурний феномен перехідної доби		2	4				7		
Разом		38	10	12				14		2
Разом за навчальним планом		120	28	28				56		8

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Українська література

Ідейно-естетичні та жанрові пошуки в новітній українській літературі

Лекція 1. Розвиток новітньої української літератури. Явище постмодернізму (2 год.).

Історичні обставини творення новітньої української літератури. Нові суспільні умови для розвитку української літератури внаслідок здобуття Україною незалежності. Нова естетична стратегія розвитку української літератури.

Періодизація новітньої української літератури. Класифікація «літературних» поколінь».

Типи дискурсів у сучасній українській літературі: модерний, неомодерний, заповідально-селянський, постмодерний, феміністичний. 2. Особливості сучасної української літератури: гендерні проблеми та урбанізація, стилістика та дискурси, літературні угруповання та середовища, зв'язок з українською еміграцією та іншомовними письменниками України. Періодичні видання та книговидавництва.

Роль і місце новітньої української літератури в мистецькому освоєнні світу.

Література: 5, 6, 7, 8, 9, 24, 28, 31, 34.

Лекція 2. Український поетичний авангард кінця XX ст. Літературні угруповання кінця XX – початку XXI століття (2 год.).

Основні етапи розвитку українського поетичного авангарду.

Літературні угруповання: асоціація “Нова література”, АУП (Асоціація українських письменників), “Бу-Ба-Бу”, “Нова дегенерація”, “Пропала грамота”, “Західний вітер”, “ЛуГоСад”, “500”, “Червона фіра”. Сучасні часописи та альманахи.

Естетика руйнування штампів соціалістичного реалізму у творчості представників угруповань 90-2000-х років XX століття.

Ліричний герой та автор новітньої української поезії: точки дотику.

Особливості версифікації.

Література: 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 31, 35, 36.

Семінар №1. Український поетичний авангард: літературні угруповання кінця XX – початку XXI століття (2 год.).

Лекція 3. Жанрово-стильова різноманітність новітньої української прози (2 год.).

Явище експериментальної прози в українській літературі на зламі XX-XXI ст.

Використання елементів карнавалу, сміхової культури в літературі.

Проза постмодерністів. Прозові школи (київсько-житомирська: Є.Пашковський, В.Медвідь, О.Ульянченко, Б.Жолдак, Л.Пономаренко, Є.Кононенко, О.Забужко, В.Діброва та ін.; і львівсько-франківська (галицько-станіславська): Ю.Андрухович, Ю.Винничук, Т.Прохасько, Ю.Іздрик, С.Процюк та ін.) та їх мистецькі здобутки.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 31, 35, 36.

Семінар 2. Жіноче письмо новітньої української літератури: проблематика, поетика. Проза Марії Матіос

Лекція 4. Новітня драматургія. Жанрово-стильове розмаїття сучасної української драматургії (2 год.).

Жанрове розмаїття української драматургії. Поява антологій молоді драматургії “У чеканні театру” (1998), “У пошуках театру” (2003).

Гільдія драматургів України та Конфедерація українських драматургів. Творчість Неди Нежданої («І все таки я тебе зраджу», «Той, що відчиняє двері», «Мільйон парашутиків», «Самогубство самотності»). Драматургічна творчість В.Ірванця (“П’ять п’єс” (2002): “Прямий ефір”, “Recording”, “Електричка”, “Маленька п’єса про зраду однієї актриси”). Монодрама Я.Верещак “Хованка”. Іздрик Юрій. “Білочка (разом з Шевою)”. Щученко С. Цикл п’єс “Придурки”. П’єса Лесі Волошин “Ще одна притча про любов”.

“Відверта” драматургія Леся Подерв’янського. Олександр Ірванець, Надія Симчич, Неда Неждана, Лесь Подерв’янський, Павло Ар’є, Анна Багряна, Олена Клименко, Олег Миколайчук-Низовець, Сергій Щученко, Артем Вишневецький, Олександра Погребінська, Олекса Сліпець, Володимир Сердюк, Олександр Гаврош.

Семінар 3. Новітня українська драматургія (2 год.)

Література: 7, 12, 21, 18, 31.

Зарубіжна література ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Історія зарубіжної літератури Античної доби, Середньовіччя та Відродження

Лекція № 1 Давньогрецька і давньоримська література (2 год)

Давньогрецька література: хронологічні межі та періодизація. Архаїчний період: давньогрецькі міфи та епічна поезія Гомера «Іліада» та «Одіссея». Гомерівське питання. Класичний період розвитку давньогрецької літератури: лірика, трагедія (Есхіл, Софокл, Евріпід) і комедія (Арістофан), проза (Геродот, Платон, Арістотель). Елліністичний період: побутова комедія та інтимна лірика.

Періодизація давньоримської літератури. Архаїчний період, розвиток епосу, історіографії, трагедії. Розвиток комедії (Плавт і Теренцій). Література періоду кризи республіки (Цицерон, Лукрецій, Катулл). Література доби імперії – «золотий вік» римської літератури (Вергілій, Гораций, Овідій). Література I-II ст. н. е. («срібний вік»). Римські письменники-сатирики – Петроній, Марціал, Ювенал. Роман Апулей «Метаморфози, або Осел».

Основні поняття: міф, міфологія, епос, «гомерівське питання», лірика, драма, трагедія, комедія, катарсис, історична легенда, культ, сатура, ателана, римська комедія, філіппіка, еклога, сатира, епіграма.

Література: 1-5, 70, 72, 92, 105, 107.

Семінар № 1. Давньогрецька міфологія і Гомерів епос. Афінська трагедія (2 год.)

Лекція № 2. Література Середньовіччя і Відродження (2 год)

Середньовічна література: хронологічні межі та періодизація. Народний епос раннього Середньовіччя: кельтські саги (скелі), скандинавські саги («Старша Едда» та «Молодша Едда»). Література зрілого Середньовіччя: релігійна література, рицарська література, міська література. Національний героїчний епос, куртуазна лірика, рицарський роман: основні цикли. «Роман про Трістана та Ізольду». «Божественна комедія» Данте.

Література Відродження, її основні риси та періодизація. Своєрідність Відродження в Італії (Ф. Петрарка, Дж. Бокаччо), Франції (Ф. Рабле, П. Ронсар), Іспанії (М. Сервантес, Лопе де Вега), Німеччині та Нідерландах (С. Брант, Е. Роттердамський), Англії (Дж. Чосер, В. Шекспір).

Основні поняття: *раннє Середньовіччя, зріле (високе) Середньовіччя, народний епос, саги, героїчний епос, куртуазна лірика, рицарський роман, міська література, Відродження, гуманізм, сонет, сатира, дидактика, алегорія.*

Література: 6-11, 72, 76, 78, 87, 89.

Семінар № 2. Творчість В. Шекспіра (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III **Історія зарубіжної літератури XVII- XIX ст.**

Лекція № 3. Література XVII- XVIII ст. (2 год)

Загальна характеристика літератури XVIIст., періодизація, основні напрями. Бароко: естетика і поетика наряду, течії, творчість визначних представників (Кальдерон, Кеведо, Гонгора, Донн, Мільтон та ін.). Класицизм: естетика і поетика наряду, течії, творчість визначних представників (Корнель, Расін, Мольєр). Синтез рис бароко та класицизму в поемі Мільтона «Втрачений рай».

Загальна характеристика доби Просвітництва. Основні літературні напрями і стилі у XVIII ст. (просвітницький класицизм, рококо, сентименталізм). Розвиток англійського просвітницького роману (Дефо, Свіфт, Річардсон, Філдінг, Смоллет, Стерн). Просвітництво у Франції (творчість Вольтера, Дідро, Руссо, створення «Енциклопедії»). Німецьке Просвітництво: рух «Бурі і натиску», Ф. Шіллера і Й-В. Гете.

Основні поняття: *Новий час, бароко і класицизм, маньєризм, антиномії, гіпербола, гонгоризм, маринізм, преціозна поезія, метафізична поезія, концептизм, крутийський роман, «висока комедія», Просвітництво, рококо, сентименталізм, вольтер'янство, руссоїзм, сенсуалізм, «штюрмери», балада.*

Література: 12-19, 63, 69, 72, 73, 90, 100, 109.

Семінар № 3. Театр XVII століття (2 год.)

Лекція № 4. Література доби романтизму (2 год)

Загальна романтизму, витоки та естетичні принципи романтизму, періодизація.

Особливості німецького романтизму: єнська і гейдельберзька школи; творчість Гофмана і Гейне. Англійський романтизм: «озерна школа», творчість Байрона і поняття «байронізм», новаторство історичних романів В. Скотта. Революційність французького романтизму: передмова В.Гюго до «Кромвеля» як естетичний маніфест романтизму, «Собор Паризької

богоматері». Специфіка американського романтизму: творчість В. Ірвінга, Н. Готорна, Ф.Купера, Е.По. Особливості романтизму слов'янських країн: творчість А. Міцкевича, М. Лермонтова, М. Гоголя.

Основні поняття: романтизм, універсализм, «байронічний» герой, гротеск, іронія, історичний роман, «озерна» школа, психологічний роман, новела, детектив, фантастика.

Література: 20-27, 66, 67, 102, 105.

Семінар № 4. Романтична мала проза (2 год.)

Лекція № 5. Література доби реалізму (2 год)

Загальна характеристика реалізму як напряму мистецтва. Естетичне, філософське, соціально-політичне підґрунтя реалізму. Антропоцентричність російського реалізму: творчість Тургенєва, поліфонічні романи Достоевського, «діалектика душі» в романах Толстого. Соціально-аналітичний французький реалізм (критичний пафос, сцієнтизм): «об'єктивний метод» Флобера, психологізм Стендаля, «Людська комедія» Бальзака. Етичний англійський реалізм: соціальні контрасти і моральні конфлікти у прозі Діккенса, сатира у творчості Теккерея. Жіноча проза в англійській реалістичній літературі. Американський реалізм: загальна характеристика, творчість М. Твена.

Основні поняття: реалізм, соціально-аналітичний тип реалізму, епопея, циклізація творів, роман виховання, поліфонічний роман, діалогічність, авторська позиція, голоси героїв, система «двійників».

Література: 28-33, 66, 74, 81, 93, 95, 96, 104.

Семінар № 5. Художні особливості романістики О. де Бальзака (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV **Історія зарубіжної літератури XX ст.**

Лекція № 6. Літературні напрями межі XIX-XX ст. (2 год)

Літературні напрями та течії межі століть. Декадентство як ідеологічне явище на межі XIX-XX ст. Естетика і поетика декадансу. Натуралізм: естетика і поетика, експериментальний роман; творчість Е. Золя. Неоромантизм: зображення унікального, героїчного та екзотично-романтичного; творчість Р. Кіплінга, Р. Стівенсона, Дж. Конрада, Дж. Лондона. Імпресіонізм: естетичні засади; творчість Мопассана, Гамсуна. Символізм: засновники (французькі поети Ш. Бодлер, П. Верлен, А. Рембо, С. Малларме); розвиток символізму в Німеччині, Бельгії, Австрії, Польщі, Росії. Естетизм: культ витонченої краси, гасла "мистецтво для мистецтва", "краса заради самої краси", роман О. Уайльда «Портрет Доріана Грея».

Основні поняття теми: декаданс, імпресіонізм, натуралізм, позитивізм, символізм, неоромантизм, естетизм, експериментальний роман.

Література: 34-37, 42, 43, 68, 96, 97, 106.

Семінар № 6. Французький натуралізм (2 год.)

Лекція № 7. Модернізм як світосприйняття та художній напрям. Авангардизм (2 год.)

Модернізм: Естетика і поетика. Авангардизм: естетичні засади і поетика експресіонізму, імажинізму, футуризму, кубізму, дадаїзму. Російська поезія «срібної доби»: символізм як початок "срібної доби" (В. Брюсов, А. Бєлий, О. Блок); акмеїзм ("Цех поетів"), кубофутуризм, імажинізм.

Основні поняття: модернізм, символізм, експресіонізм, абстракціонізм, авангардизм, акмеїзм, футуризм, егофутуризм, кубофутуризм, імажинізм.

Література: 38-41, 71, 86, 91, 96, 99, 103, 106.

Семінар № 7. «Срібна доба» російської поезії (2 год.)

Лекція № 8. Європейська драма XX ст. (2 год)

Оновлення європейської драми на межі століть та у першій половині XX ст.: Г. Ібсен – засновник «нової драматургії» («інтелектуальний театр»). Представники «нової драми»: Б. Шоу («драма-дискусія»), А. Чехов («психологічний театр»), М. Метерлінк («символічна драма»).

Основні принципи «епічного» театру Б. Брехта (розповідь про дію; зображення буття, звернення до розуму, узагальнення, притчевість, «ефект відчуження», нерозв'язані конфлікти. Новаторство театру Б. Брехта: особливості акторської гри та режисури.

«Театр абсурду»: антидрама як авангардистська течія театру XX ст.; Творчість С. Беккета та Е. Йонеска.

Основні поняття: драма; зовнішня і внутрішня дія; ібсенізм; інтелектуально-аналітична драма; конфлікт; пантеїзм, підтекст, епічний театр, філософський театр, «ефект відчуження», сон, «відкритий театр».

Література: 44, 46, 50, 64, 65, 83, 96, 98, 108, 110.

Семінар № 8. Новаторство драматургії Г. Ібсена (2 год.)

Лекція № 9. Література середини і другої половини XX ст.: екзистенціалізм, «новий» роман (2 год)

Екзистенціалізм як напрям у філософії та літературі. Основні категорії літератури екзистенціалізму: внутрішнє буття, «прикордонна ситуація», «екзистенційний вибір і воля», дві моделі екзистенціальної поведінки, абсурдність буття. Творчість Ж.-П. Сартра («Мур», «Нудота»). Творчість А. Камю («Сторонній», «Чума»).

«Новий роман» (середина 50-х рр. XX ст.): естетичні принципи (відмова від традиційного жанру роману, від класичної реалістичної техніки, використання кінематографічної техніки, висвітлення поверхневих деталей); представники (А. Роб-Грійє, Н. Саррот, М. Бютор).

Основні поняття: екзистенціалізм, абсурд, гуманізм, «прикордонна ситуація», «екзистенційний вибір», «екзистенційна воля», екзистенціальна поведінка, абсурдність буття, «новий роман», класична реалістична техніка, кінематографічна техніка, «шизизм».

Література: 45, 64, 65, 75, 84, 91.

Семінар № 9. Літературний екзистенціалізм: Ж.-П. Сартр і А. Камю (2 год.)

Лекція № 10. Постмодернізм як культурний феномен перехідної доби (2 год.)

Постмодернізм як особливе світосприйняття і художній напрям. Особливості поетики постмодернізму: фрагментарність оповіді, еклектичність, інтертекстуальність, тотальна іронія, техніка натяку, подвійне кодування, колажність, прийом естетичної гри.

Основні тенденції новітньої літератури: пошуки власної ідентичності, неоміфологізм, жіночий роман, мінімалізм, повернення оповіді (Жан Ешнот, нар. 1947), формотворення.

Особливості творчого методу У. Еко, Х.-Л. Борхеса, Дж. Фаулза, П. Коельо, П. Зюскінда, П. Акройда та ін. Своєрідність літератури фентезі (Дж. Р. Толкін, Дж. К. Роулінг).

Основні поняття: постмодернізм, інтертекстуальність, іронія, фрагментарність оповіді, еклектичність, подвійне кодування, колажність, прийом естетичної гри.

Література: 56-62, 64, 65, 77, 82, 85, 88, 101, 111.

Семінар № 10. Тема пошуків істини в літературі другої половини XX – початку XXI століть (4 год.)

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів Денна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модулі 2-4	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	10	10
Відвідування семінарських та практичних занять	1	3	3	11	11
Робота на семінарському та практичному занятті	10	3	30	11	110
Виконання завдань для самостійної роботи	10	4	40	6	60
Виконання модульної роботи	25	1	25	3	75
Разом			102		266
Максимальна кількість балів 368					
Розрахунок коефіцієнта: $368 : 100 = 3,68$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

Українська література.

Змістовий модуль 1.

Тема 1.

1. Законспекуйте типи українського постмодерного дискурсу, які виділяє Т.Гундорова у книзі “Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн” (2 год.).

2. Опрацювати значення термінів (словникова робота): пастиш, постмодернізм, інтеркстуальність, дискурс, модернізм, постмодернізм, авангард, авангардизм (1 год.)

Тема 2.

1. Харчук Р. Б. Український варіант постмодернізму // Р. Б. Харчук. Сучасна українська проза: Постмодерний період: Навч. посіб. – К., 2008. – С. 5–27 (2 год.).

2. Підготуйте повідомлення на одну з тем (2 год.):

- Поезоопера Бу-Ба-Бу «Крайслер Імперіал».
- Бурлескно-трагедійний стиль «Нової дегенерації».
- Творчі експерименти літоб’єднання «Пропала грамота».
- Жанрові метаморфози постмодерністської поезії.

Тема 3.

1. Законспектувати статтю М.Шимчишин “Діялог ідентичностей в оповіданні “Апокаліпсис” Марії Матіос” //

<http://www.pan-ol.lublin.pl/wydawnictwa/TZwiaz4/Szymczyszyn.pdf> (2 год.).

- Опрацювати дослідження Тамари Гундорової Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн (2 год.).

Тема 4.

Підготуйте повідомлення на одну з запропонованих тем (год.):

- Жанрові різновиди сучасної української драми.
- Хронотоп сучасної української драми.
- П'єса-парабола в сучасному драматургічному контексті.

Зарубіжна література Змістовий модуль 2.

Тема 1. «Золота доба» римської літератури (7 год.)

- Сюжет і політичний зміст «Енеїди» Вергілія. Травестії «Енеїди».
- Творча спадщина Горація. Роздуми про сенс буття і призначення поета в оді «До Мельпомени».
- Композиція і філософський сенс «Метаморфоз» Овідія.
- Літературне відлуння творчості поетів «золотої доби» римської літератури.

Тема 2. Література Середньовіччя та Відродження (7 год.)

- Героїчний епос: «Пісня про Роланда» (історична основа та сюжет).
- Рицарський роман. Сюжет «Роману про Трістана та Ізольду». Літературне відлуння мотивів та образів оповідок про Трістана та Ізольду в українській літературі (Леся Українка, «Ізольда Білорука», поезії М. Рильського, М. Вороного та ін.) та світовій літературі.
- Поема Данте Аліг'єрі «Божественна комедія» як філософсько-художній синтез середньовічної культури: сюжет, особливості світобачення в поемі, її алегоричний зміст.
- Відлуння творчості Данте у світовій літературі.
- Новаторство сонетів Ф. Петрарки.
- Роман М. Сервантеса «Дон Кіхот»: проблематика і художні особливості; І. Франко про роман Сервантеса.

Змістовий модуль 3.

Тема 3. Література західноєвропейських країн в XVIII-XVIII ст. (7 год.)

- Ідейно-художні особливості роману Ф. де Кеведо-і-Вельєгаса «Історія життя пройдисвіта, Пабло на ймення, зразка волоцюг і дзеркала крутіїв» як класичного зразку крутійського роману.
- Поема Дж. Мільтона «Втрачений рай» як приклад взаємодії бароко і класицизму. Сюжет і проблематика поеми.
- Просвітницькі ідеї в романі Д. Дефо «Робінзон Крузо»: уславлення розуму та раціонального суспільного устрою; ідея вільної особистості; соціальна, расова та гендерна рівність тощо. Образ Робінзона. Образ П'ятниці як втілення «природної людини».
- Жанрові особливості філософських повістей Вольтера. Ідея «природної людини» в повісті «Простак». Образ Ельдорадо в повісті «Кандід».

5. Трилогія П. Бомарше про Фігаро як повернення «високої» комедії на французьку сцену. Аналіз монологу Фігаро (5-та дія). Суспільний резонанс комедії «Шалений день, або Одруження Фігаро».

Тема 4. Зарубіжна література XIX ст. (7 год.)

1. В. Скотт – засновник жанру історичного роману. Художній синтез мистецтва та історичної науки, групи персонажів в романах В. Скотта.
2. Романтичний історичний роман В. Гюго «Собор Паризької Богоматері»: проблематика, сюжет, система образів.
3. Слов'янський романтизм: проблематика «Кримських сонетів» А. Міцкевича та поем М. Лермонтова «Демон» і «Мцирі».
4. «Об'єктивний метод» Г. Флобера. Роман «Пані Боварі»: проблематика, сюжет, образ головної героїні. Флобера. Сенс поняття «боварізму».
5. Специфіка російського реалізму: «Анна Кареніна» Л. Толстого: проблематика твору («думка сімейна» і «думка народна»); «Злочин і кара» Ф. М. Достоєвського: поліфонічність роману, проблематика, сюжет і система образів.
6. Особливості реалізму Ч. Діккенса. Будь-який роман Ч. Діккенса (за вибором студента): сюжет, проблематика, система образів.

Змістовий модуль 4 (7 год.)

Тема 5. Зарубіжна література кінця XIX – першої половини XX ст.

1. Символізм як напрям у французькій літературі. Філософські засади та естетичні принципи. Особливості поезій Ш. Бодлера, П. Верлена, А. Рембо.
2. Модернізм: Своєрідність творчого методу Ф. Кафки, М. Пруста, Дж. Джойса.
3. Драма-дискусія Б. Шоу. «Пігмаліон»: проблематика, сюжет, головні образи.
4. Новаторство драматургії А.П.Чехова. тематика і проблематика драми «Вишневий сад».
5. Теорія епічного театру Б. Брехта. «Матінка Кураж та її діти»: ідейний зміст, поняття епічного і його втілення у п'єсі, ефект відчуження і засоби його реалізації в п'єсі.

Тема 6. Зарубіжна література середини XX – початку XXI ст. (7 год.)

1. Загальна характеристика творчості Е. Хемінгуея («Прощавай, зброя!»: «Фиеста»).
2. Роман-притча В. Голдінга «володар мух»: проблематика, сюжет, символіка.
3. Творчість А. де Сент-Екзюпері. Проблематика філософської казки «Маленький принц».
4. Проблематика твору Д. Селінджера «Над прірвою у житті». Образ головного героя.
5. Інтелектуальна проза А. Мердок. Сюжет і проблематика роману «Чорний принц».
6. Інтелектуальна гра як основа художньої структури прози Х.Л. Борхеса. («Вавилонська бібліотека», «Сад з розгалудженими стежками», «Дім Амфітріона»).
7. Італійський постмодернізм: роман У. Еко «Ім'я рози». Символічний образ бібліотеки-лабіринту.

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Визначення наукового поняття, яке досліджується	1 бал
2.	Добір достатньої кількості цитат та дотримання правил їх оформлення	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту художніх творів. Виклад цитат у логічній послідовності.	3 бали
4.	Базові уявлення про загальні властивості літератури як мистецтва слова, про закони побудови художнього твору, літературні стилі.	2 бали
5.	Наявність власної позиції	2 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (назва, план, основна частина, висновки, список використаних джерел)	1 бал
Разом		10 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться у вигляді письмових контрольних тестів

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до робочого навчального плану у вигляді диференційованого заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою (у другому семестрі). Під час заліку засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з 4 кредитних модулів оцінюється на підставі РСО за результатами поточного контролю (поточного опитування, виконання самостійної роботи, робіт на практичних заняттях тощо) протягом першого і другого семестрів (див. 6.1).

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Модуль № 1

1. Періодизація новітньої української літератури. Класифікація «літературних» поколінь».
2. Типи дискурсів у сучасній українській літературі.
3. Основні етапи розвитку українського поетичного авангарду.
4. Літературні угруповання українських письменників. Сучасні часописи та альманахи.
5. Явище експериментальної прози в українській літературі на зламі XX-XXI ст.
6. Прозові школи постмодерністів (київсько-житомирська і львівсько-франківська (галицько-станіславська): та їх мистецькі здобутки.
7. Жанрове розмаїття української драматургії.

Модуль № 2

1. Поняття міфу. Різновиди міфів. Основні цикли давньогрецьких міфів.
2. Сюжет і проблематика поем Гомера «Іліада» та «Одіссея».
3. Афінська трагедія: Есхіл, Софокл, Евріпід.
4. Творчість Вергілія як ідеолога «золотої доби» Августа: поема «Енеїда».
5. «Божественна комедія» Данте.

6. Франческо Петрарка. Збірка ліричних поезій “Канцоньєре”.
7. Роман Сервантеса “Дон Кіхот”.
8. Творчість В. Шекспіра. “Шекспірівське питання”. Вічні образи В.Шекспіра.

Модуль № 3

1. Напрямок бароко. «Життя – це сон» Кальдерона як найяскравіше втілення поетики бароко.
2. Напрямок класицизму. Французький класицистичний театр (Корнель, Расіна, Мольєр).
3. Поема Дж. Мільтона «Втрачений рай» як приклад взаємодії бароко і класицизму. Просвітницька проблематика роману Д. Дефо «Робінзон Крузо»
4. Жанр філософської повісті Вольтера («Простак»).
5. Філософська трагедія Й. В. Гете «Фауст». Колізія Фауст — Мефістофель.
6. Своєрідність творчості Е. Т. А. Гофмана.
7. В. Скотт – засновник жанру історичного роману.
8. Специфіка американського романтизму (В. Ірвінг, Ф. Купер, Н. Готорн, Е. По).
9. «Людська комедія» О. де Бальзака: загальна характеристика.
10. Об’єктивний метод Флобера. Роман Г. Флобера «Пані Боварі». Поняття «боваризм».
11. Російський реалізм (Л. Толстой, Ф. Достоевський).
12. Особливості реалізму Ч. Діккенса.

Модуль № 4

1. Золя як теоретик і письменник натуралізму. Цикл романів «Ругон-Маккари»
2. Французький символізм (Ш. Бодлера, П. Верлен, А. Рембо).
3. «Срібна доба» російської поезії: течії і представники.
4. Роль Ібсена в розвитку нової європейської драматургії.
5. Теорія епічного театру Б. Брехта. Втілення принципів епічного театру у п’єсі «Матінка Кураж та її діти».
6. Модернізм: творчі методи Ф. Кафки, М. Пруста, Дж. Джойса.
7. Літературний екзистенціалізм. Філософський смисл роману А. Камю «Чума».
8. Філософський сенс роману-притчі В. Голдінга «Володар мух».
9. Проблематика твору Д. Селінджера «Над прірвою у житті».
10. «Магічний реалізм». Роман Г. Маркеса «Сто років самотності»
11. Філософська проблематика романів «Алхімік» П. Коельо і «Чайка Джонатан Лівінгстон» Р. Баха.
12. Феномен колекціонування в літературі постмодернізму. Роман Дж. Фаулза «Колекціонер».
13. Естетика інтертекстуальності в романі П. Зюскінда «Пафюмер. Історія одного вбивці».
14. Символічний образ бібліотеки в романі У. Еко «Ім’я рози» та «Вавилонська бібліотека» Х.Л. Борхеса.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68

Незадовільно	0-59
--------------	------

7. Навчально-методична картка дисципліни

«Історія української та зарубіжної літератури»

Разом: 120 год., із них 28 год. – лекції, 28 год. – семінарські заняття, 56 год. – самостійна робота,
8 год. – МК, залік.

Тиждень	І семестр				ІІ семестр									
Назва модуля	Змістовий модуль 1 Українська література				Змістові модулі 2-4 Зарубіжна література									
К-сть балів за модуль	102 б.				266 б.									
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Теми лекцій	Розвиток новітньої української літератури. Явище постмодернізму.	Український поетичний авангард кінця XX ст. Літературні угруповання	Жанрово-стильова різноманітність новітньої української прози. Прозові школи.	Новітня драматургія. 1 б.	Література Давньої Греції і Риму 1 б.	Література Середньовіччя і Відродження 1 б.	Література XVII-XVIII ст. 1 б.	Література доби романтизму 1 б.	Література доби реалізму 1 б.	Літературні напрями межі XIX-XX ст. 1 б.	Модернізм. Авангардистські течії 1 б.	Європейська драма XX ст. 1 б.	Література другої половини XX ст. 1 б.	Постмодернізм межі XX-XXI ст. 1 б.
Теми семінарських занять	Український поетичний авангард 10 + 1 б.		Жіноче письмо новітньої української прози 10 + 1 б.	Постмодерна драма 10 + 1 б.	Давньогрецька література 10 + 1 б.	Творчість В. Шекспіра 10 + 1 б.	Театр XVII ст. 10 + 1 б.	Романтична мала проза 10 + 1 б.	Романістика О. де Бальзака 10 + 1 б.	Французький натуралізм 10 + 1 б.	«Срібна доба» російської поезії 10 + 1 б.	Новаторство драматургії Г. Ібсена 10 + 1 б.	Літературний екзистенціалізм 10 + 1 б.	Тема пошуку істини в літературі XX ст. 10 + 1 б.
Сам. роб	Тема 1. 10 б.	Тема 2. 10 б.	Тема 3. 10 б.	Тема 4. 10 б.	Тема 1. 10 б.	Тема 2. 10 б.	Тема 3. 10 б.	Тема 4. 10 б.	Тема 5. 10 б.	Тема 6. 10 б.				
Види поточного контролю	МКР № 1 (25 балів)				МКР № 2 (25 балів)				МКР № 3 (25 б.)				МКР № 4 (25 б.)	

	368 : 100 = 3,68 Коефіцієнт 3,68
Підсумковий контроль	ЗАЛІК

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Українська література

Основна

1. Андрусів С. Модернізм / постмодернізм: ланки безконечного ланцюга історико-культурних епох // Світовид. – 1997. – №1-2.
2. Баран Є. Зоїлові трени. Літературно-критичні тексти. – Львів: Логос, 1998.
3. Енциклопедія постмодернізму / Пер. з англ. – К.: Основи, 2003.
4. Єшкілев В. Прологомени до деміургії. Інтерв'ю провели Олександр Бойченко та Наталя Лихоманова // Кур'єр Кривбасу. – 2000. – №128 (лип.).
5. Жицінський Ю. Бог постмодерністів / Пер. з пол. – Львів, 2002.
6. Жулинський М. Подих третього тисячоліття. – Луцьк, 2000.
7. Зборовська Н. Реальність суб'єктивності та абсолют тексту // Слово і час. – 1996. – №11-12.
8. Зборовська Н. Феміністичні роздуми на карнавалі мертвих поцілунків. – Л., 1999.
9. Історія української літератури ХХ століття: Підручник для студ. гуманіт. спец. вузів: У 2 кн. / За ред. В.Г.Дончика. – К.: Либідь, 1998. – Кн.2: Друга половина ХХ століття. – К.: Либідь, 1998. – 456 с.
10. Квіт С. Свобода стилю: Есе та статті. – К., 1996.
11. Павлишин М. Козака в ямайці: постколоніальні риси в сучасній літературі // Слово і час. – 1995. – №4-5.
12. Пашковський Є. Пора безчасся // Слово і час. – 1995. – №3. – С.82-84.
13. Плерома: Мала українська енциклопедія актуальної літератури. – Івано-Франківськ, 1998.
14. Ткачук М. Літературний процес 90-х років ХХ століття // Укр. мова та літ-ра. – 2000. – №2.

Поезія

15. Діброва В. Поет як струна рідної стихії // Сучасність. – 1997. – №7-8.
16. Моренець В. Сучасна українська лірика: модель жанру // Сучасність. – 1996. – №6.
17. Москалець К. Діти майданів (Група “Пропала грамота”) // Сучасність. – 1992. – №5.
18. Підпалій А. Поети міфологічної метафори екзистенції // Кур'єр Кривбасу. – 2002. – №148. – Березень. – С.148.
19. Процюк С. Лицарі стилосу та кав'ярень: есе про дев'яностиків. – К., 1996.
20. Ткачук М. Метафора, що вивертає світ: поезія дев'ятдесятників // Кур'єр Кривбасу. – 1999. – №128 (черв.).

Проза

21. Герасименко Н. Під маскою єдиної посмішки. Українська іронічна новела 80-90-х років ХХ ст. // Слово і час. – 1999. – №6. – С.37-40.
22. Даниленко Л. У пошуках віртуальної дійсності: Стилістичне розв'язання проблеми мовної фальші в малій українській прозі 80-90-х років ХХ ст. // Слово і час. – 1999. – №4/5. – С.15-18.
23. Зборовська Н. Постчорнобильський синдром в українській свідомості (На матеріалі сучасної прози) // Слово і час. – 1997. – №7. – С.5-10.
24. Квіт С. Стильові здобутки сучасної української прози // Світовид. – 1996. – Ч.3. – С.123-130.
25. Мельник Н. Проникнення в іншу реальність. Українська магічна новела наприкінці ХХ століття // Слово і час. – 1998. – №11. – С.46-51.
26. Павлишин М. Два “художні тіла” сучасної прози // Світовид. – 1997. – №3. – С.С.103-110.
27. Поліщук О. Позиція персонажа в українській постмодерній прозі // Слово і час. – 2003. – №2. – С.70-74.

28. Про що мовчить сучасний український роман? Можливості найуніверсальнішого жанру в наші дні: Круглий стіл “ЛУ” // Літ. Україна. – 1997. – 20 березня. – С.3.
29. Пушкаренко Т. Горіх без зерня. Стан української феміністичної прози // Слово і час. – 1993. – №10. – С.74-77.
30. Сердюк П. Жанровий рух роману // Слово і час. – 1993. – №4. – С.83-84.
31. Харчук Р. Покоління постепокси. Проза // Дивослово. – 1998. – №1.
32. Харчук Р. Сучасна українська проза: Постмодерний період: Навч. посібник. – К.: ВЦ “Академія”, 2008.

Драматургія

33. Бондарева О.Є. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання. Монографія. — К.: Четверта хвиля, 2006. – 512 с.
34. Сидоренко Ю. Час без героя // У чеканні театру. Антологія молоді драматургії. – К.: Смолоскип, 1998. – С.7-11.

Додаткова

35. Андрусів С. Модернізм / постмодернізм: ланки безконечного ланцюга історико-культурних епох // Світовид. – 1997. – №1-2.
36. Анісімова Н. Український поетичний авангард кінця 20 ст. // Дивослово. – 2003. – №6. – С.2-10.
37. Аршинова Л. “Бу-ба-бу”, “Лугосад”, “Пропала грамота”: поняття про неоавангардизм: урок // Українська мова та література. – 2008. – №13/16. – С.95-97.
38. Андрухович Ю., Неборак В., Ірванець О. Бу-Ба-Бу: Вибрані твори / Василь Габор (упоряд., авт. проект, бібліограф. відомості та прим.). Л.: Піраміда, 2007. – С.15-64.
39. Бербенець Л.С. Пастись як спосіб переписування класики у літературі постмодернізму // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України: Всеукраїнський науково-методичний журнал. – 2008. – №2. – С. 7-16.
40. Біла А. Український літературний авангард: пошуки, стильові напрямки. Монографія. Вид. 2-ге, доп. і перер. – К.: Смолоскип, 2006. – 464 с.
41. Білоцерківець Н. Бу-Ба-Бу та ін., або Дещо про український поетичний авангард // Літературна панорама. – 1990. – К., 1990.
42. Білоцерківець Н. “Бу-ба-бу” та ін. Український літературний авангард // Слово і час. – 1991. – №1. – С.42-44.
43. Бойчук Б. Київська ОФФ-ОФФ-Трійця // Світо-вид. – 1998. – №4. – С.89 (про київський неоавангард).
44. Бондар-Терещенко І. Апорія постмодерну // Слово і час. – 1999. – №3. – С.57-58.
45. Гундорова Т. Атомний дискурс і чорнобильська бібліотека, або Як зустрілися Пашковський з Бордїяром // Кур'єр крив басу. – 2004. – Травень. – С.149-162.
46. Гундорова Т. “Бу-Ба-Бу”, Карнавал і Кіч // Критика. – 2000. – Р.IV. – Ч.7-8. – С.13-18.
47. Гундорова Т. Модернізм як семіотична практика (підходи до моделювання структур українського модернізму) // 1996. – №6.
48. Гундорова Т. Постмодернізм і пост структуралізм: питання мови // Світовид. – 1995. – №.1 – С64-75.
49. Гундорова Т. Прощання з класикою; Постмодернізм як іронічна поведінка; Бу-Ба-Бу post modern; Карнавальний постмодерн // Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека: Український літературний постмодерн. – К.: Часопис “Критика”, 2005. – С.43-95; 193-215.
50. Гундорова Т. Український постмодернізм: історична рамка // Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека: Український літературний постмодерн. – К.: Видавництво “Часопис “Критика”. – 2005. – С.37-41.
51. Денисова Т. Феномен постмодернізму: контури й орієнтири // Слово і час. – 1995. – № 2. – С.1-7.

52. Кушкова С.І. Постмодернізм у літературі другої половини ХХ ст., його естетична парадигма: урок-прес-конференція // Зарубіжна література в школі: Науково-методичний журнал. – 2008. – № 8. – С.34-37.
53. Лисенко В. Літературні рушення 90-х та модернізм, постмодернізм, авангард... // Слово і час. – 1999. – №3. – С.56-57.
54. Літературні рушення 90-х та модернізм. Постмодернізм, авангард, молодь, сучасна й колишня / Т.Денисова, Т.Гундорова, С.Квіт, І.Бондар-Терещенко // Слово і час. – 1999. – №2. – С.18-41.
55. Літературні рушення 90-х та модернізм. Постмодернізм, авангард, молодь, сучасна й колишня / Т.Денисова, Т.Гундорова, С.Квіт, І.Бондар-Терещенко // Слово і час. – 1999. – №3. – С.56-66.
56. Медникова Г. Постмодерністські риси в сучасній українській літературі // Слово і час. – 1999. – №7. – С.20-22.
57. Месєвря О. Тенденції розвитку української літератури кінця ХХ ст. // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2005. – №3. – С.122-124.
58. Моренець В. Поетичний авангард: його природа й сучасні вияви // Сильові тенденції української літератури ХХ століття: Зб. наук. пр. – К.: ПЦ “Фоліант”, 2004. – 282 с.
59. Назарець В.М. постмодернізм як літературне явище // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України: Всеукраїнський науково-методичний журнал. – 2008. – №2. – С.2-6.
60. Неборак В. Введення до Бу-Ба-Бу // Березіль. – 1995. – №11-12. – С.159-175.
61. Павлишин М. Козака в ямайці: постколоніальні риси в сучасній літературі // Слово і час. – 1995. – №4-5.
62. Пахаренко В. Поетика модернізму, авангардизму, постмодернізму // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2006. – №2. – С.50-55.
63. Пізнюк І. “Бу-Ба-Бу” in memoriam // Критика. – 2000. – №7-8. – С.18-23.
64. Погрібний А. Орієнтири 3-ї хвилі: Український поетичний неоавангард // Українське слово. – Кн. 3. – К., 1994. – С.656-658.
65. Постмодернізм: Енциклопедія. – Минск: Интерпрессервис; Книжный Дом, 2001.
66. Присяжнюк В. Постмодернізм – провідний мистецький напрям кінця ХХ – початку ХХІ ст.: уроки // Українська мова та література. – 2008. – №13/16. – С.17-21.
67. Процюк С. Лицарі стилосу та кав'ярень: есе про дев'яностиків. – К., 1996.
68. Сиваченко Г. Зрушення кордонів: постсоцреалізм чи постмодернізм? // Слово і час. – 1991. – №12. – С.55-62.
69. Ткачук М. Літературний процес 90-х років ХХ століття // Укр. мова та літ-ра. – 2000. – №2.
70. Шевчук Н. Бу-Ба-Бу в контексті артистизму // Слово і час. – 2001. – №4. – С.64-68.

Зарубіжна література

Художні тексти

Антична література

1. Гомер. Іліада. Одиссея.
2. Есхіл. Прометей прикутий.
3. Софокл. Едіп-цар.
4. Евріпід. Медея.
5. Вергілій. Енеїда.

Література Середньовіччя та Відродження

6. Данте. Божественна комедія.
7. Пісня про Роланда.
8. Роман про Трістана та Ізольду

9. Шекспір В. Сонети. Гамлет. Дванадцята ніч. Буря.
10. Петрарка Франческо. Сонети.
11. Сервантес М. Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі.
Література XVII-XVIII ст.
12. Кальдерон де ла Барка П. Життя – це сон
13. Корнель П. Сід.
14. Расін Ж. Федра.
15. Мольєр Ж.-Б. Тартюф.
16. Кеведе Ф. Історія життя пройдисвіта, Пабло на ймення, зразка волоцюг і дзеркала крутіїв.
17. Вольтер. Філософські повісті.
18. Дефо Д. Робінзон Крузо. Молль Флендерс.
19. Гете Й. В. Страждання юного Вертера. Фауст.
Література XIX ст.
20. Міцкевич А. «Кримські сонети» (у будь-якому виданні)
21. Лермонтов М. Ю. Демон. Мцирі
22. Гофман Е. Т. А. Золотий горнець. Малюк Цахес на прізвисько Цинобер.
23. Ірвінг В. Ріп Ван Вінкль. Сонна лощина.
24. По Е. Золотий жук. Вбивство на вулиці Морґ. Таємниця дому Ашерів. Маятник і провалля.
25. Готорн Н. Червона літера.
26. Гюґо В. Собор Паризької Богоматері.
27. Скотт В. Айвенґо.
28. Бронте Ш. Джейн Ейр.
29. Діккенс Ч. Домбі і син (або ін. за вибором стулента)
30. Толстой Л. Анна Кареніна.
31. Флобер Г. Пані Боварі.
32. Бальзак О. Батько Горіо. Гобсек
33. Достоевський Ф. М. Злочин і кара.
Література кінця XIX – першої половини XX ст.
34. Золя Е. Кар'єра Руґонів.
35. Бодлер Ш. Квіти зла.
36. Верлен П. Лірика.
37. Рембо А. Лірика.
38. Блок А. Стихотворения.
39. Есенин С. Стихотворения.
40. Маяковский В. Стихотворения.
41. Ахматова А. Стихотворения.
42. Уїтмен У. Листя трави.
43. Уайльд. О. Портрет Доріана Грея.
44. Ібсен Г. Ляльковий дім.
45. Камю А. Сторонній. Чума.
46. Брехт Б. Матінка Кураж та її діти.
47. Джойс Дж. Улісс
48. Кафка Ф. Перетворення
49. Пруст М. У пошуках втраченого часу.
Література 60-х рр. XX – початку XXI ст.
50. Йонеско Е. Носоріг.
51. Булгаков М. Майстер і Маргарита.
52. Маркес Г. Сто років самотності.
53. Голдінґ В. Володар мух.
54. Селінджер Д. Над прірвою у житті.

55. Сент-Екзюпері А. Маленький принц
56. Мердок А. Чорний принц.
57. Борхес Х. Л. Вавилонська бібліотека. Сад з розгалудженими стежками.
58. Еко У. Ім'я рози.
59. Бах Р. Чайка на ім'я Джонатан Лівінгстон.
60. Коельо П. Алхімік.
61. Зюскінд П. Пафюмер. Історія одного вбивці
62. Фаулз Дж. Колекціонер.

Підручники і хрестоматії

63. Давиденко Г. Й. Величко М. О. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII століття: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 292 с.
64. Історія зарубіжної літератури XX ст.: навч. посіб. / [В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін.]; За ред. В. І. Кузьменка. – 2-ге вид., стереотип. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 432 с. – (Серія «Альмаматер».
65. Література Англії. XX століття: Навч. посібник / К. О. Шахова, Н. Ю. Жлуктенко, С. Д. Павличко та ін. — К.: Либідь, 1993. — 400 с.
66. Кулешов В. И. История русской литературы XIX века: Учебное пособие для вузов. – 3-е изд., доп. и исправл. – М.: Академический Проект: Фонд «Мир», 2005.
67. Наливайко Д.С., Шахова К. О. Зарубіжна література XIX ст. Доба романтизму. — Тернопіль: Богдан, 2001. – С. 24–28, 72–85.
68. Ніколенко О.М. Поезія французького символізму. – Харків, 2003.
69. Ніколенко О. М. Бароко, класицизм, просвітництво. Література XVII–XVIII століть: Посібник для вчителя. - Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003.
70. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література: Підручник. – Вид. 3-тє, стереотип. – К.: Либідь, 2008. – 718 с.
71. Соколов А. Г. История русской литературы конца XIX – начала XX века: Учеб. – 5- изд., испр. – М.: Высш. шк., 2006. – 432 с.
72. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст.: Іст.-естет. нарис. – К. Вид дім «КМ Академія», 2004.

Наукова і навчально-методична література

73. Артамонов С. Д. Вольтер и его век: Кн. для учащихся. – М.: Просвещение, 1980. – 223 с.
74. Бахтин М. М. полифонический роман Достоевского и его освещение в критической литературе // Бахтин М. М. – К.: «NEXТ», 1994. – С. 207-281.
75. Великовский С. Грани «несчастливого сознания». Театр, проза, эстетика А. Камю. – М., 1973.
76. Голенищев-Кутузов И.Н. Творчество Данте и мировая культура. – М., 1971.
77. Горбунов А. Романы Фицджеральда. М., 1974.
78. Данте і Україна / Уклад М. Стріха. – К., 2000.
79. Дунаев М. М. О романе М. А. Булгакова «Майстер і Маргарита». – М., 2005.
80. Зарубежные писатели: в 2 ч. – М., Просвещение, 1997.
81. Затонський Д. В. Європейський реалізм XIX в. Лінії і лики. – К., 1984.
82. Земсков В. Габріель Гарсія Маркес. – М.: Худож. лит., 1986.
83. Зингерман К.И. Очерки истории драмы XX века. Чехов, Стриндберг, Ибсен, Метерлинк, Пиранделло, Брехт, Гауптман, Лорка, Ануй. / Зингерман К.И. – М., 1979.
84. Зонина Л. Тропы времени. Заметки об исканиях французских романистов (60-е –70-е гг.). — М., 1984.
85. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Е. Вінквіста, В. Е. Тейлора; пер. з англ. В.

Шовкуна. – К., 2003.

86. Катанян В. Маяковский: Хроника жизни и деятельности. – М., 1985.
87. Кирилюк З. В. Література Середньовіччя: Посібник для вчителя. – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. – С. 79-90.
88. Киреева Н. В. Постмодернизм в зарубежной литературе: Учеб. комплекс для студентов-филологов. – М., 2004.
89. Ковбасенко Ю.І. Всесвітня література. Доба Середньовіччя // Тема. – 2000. — №3. — С. 69-87.
90. Ковбасенко Ю. Література Просвітництва // Тема. — 2001. — № 3.
91. Коренева М. М. Литературное измерение абсурда // Художественные ориентиры зарубежной литературы XX века. – М., 2002.
92. Кун М. А. Легенди та міфи стародавньої Греції. – К., 1993.
93. Лібман З. Я. Чарльз Діккенс: Життя і творчість. – К., 1982.
94. Лидский Ю. Творчество Э.Хемингуэя. Киев, 1973.
95. Наливайко Д. Бальзак. – К., Дніпро, 1985.
96. Ніколенко О.М. Від Флобера до Аполлінера. Французька література другої половини XIX – поч. XX століття: Посібник // Тема. – 2005. - №3-4
97. Обломиевский Д. Французский символизм. – М., 1973.
98. Образцова А.Г. Бернард Шоу и европейская театральная культура на рубеже XIX-XX веков. – М., 1974.
99. Орлов Вл. Перепутья. Из истории русской поэзии начала XX века. – М.: Худож. лит., 1976. – 366 с.
100. Плавский З. Франсиско де Кеведо – человек, мыслитель, художник // Кеведо Ф. Избранное. – Л.: Худ. лит., 1980. – С. 3–10.
101. Покальчук Ю. Сучасна латиноамериканська проза. – К.: Дніпро, 1978.
102. Пригодій С. М., Горенко О. П. Американський романтизм. Полікритика. Навч. посібник. – К.: Либідь, 2006. – 440 с.
103. Прокушев Ю. Сергей Есенин. Образ. Стихи. Эпоха – М., 1985.
104. Реизов Б. Г. Французский роман XIX века. – М., 1977.
105. Содомора А. Жива античність. – Львів: Срібне слово, 2003.
106. Старцев А. И. От Уитмена до Хемингуэя (О'Генри, Т. Драйзер, С. Фицджеральд, У. Фолкнер, Э. Хемингуэй). М., «Советский писатель», 1972.
107. Султанов Ю. І. У світі античної літератури: Посібник для вчителя. – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2002.
108. Храповицкая Г.Н. Ибсен и западноевропейская драма его времени. – М., 1979.
109. Чамеев А.А. Джон Мильтон и его поэма „Потерянный рай”. – Л.: Изд-во Лен. ун-та, 1986. – 128 с.
110. Чирков О. Бертольд Брехт. Життя і творчість. – К., 1981.
111. Шостак А. Секрет популярності Пауло Коельо // Всесвіт. – 2004. - № 4. – С. 165-170.
112. Яновская Л. М. Творческий путь Михаила Булгакова. – М., 1983.

